

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai
J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius LT-01118
dmm@lrkm.lt

2017-07-26 Nr. 2-101/17

Kopija:
Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetui
Gedimino pr. 53, Vilnius LT-01109
kultkt@lrs.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL KOMPENSACINIO ATLYGINIMO
ADMINISTRAVIMO SISTEMOS PAKEITIMO PROJEKTO IR GALIMŲ AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ
ĮSTATYMO PAKEITIMŲ**

Lietuvos gretutinių teisių asociacija (toliau – AGATA) 2017-07-10 gavo LR Kultūros ministerijos (toliau – Kultūros ministerija) raštą *dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto derinimo* Nr. S2-1811 (toliau – raštas). Rašte nurodyta, jog atsižvelgiant į 2016-12-01 įsigaliojusius LR Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – ATGTĮ) pasikeitimus bei LR Teisingumo ministerijos išsakytas pastabas derinant LR Vyriausybės nutarimą dėl kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu administravimo, AGATA-i derinimui yra pateikiamas LR Vyriausybės nutarimo, reglamentuojančio kompensacinio atlyginimo surinkimą, grąžinimą ir paskirstymą, pakeitimo projektas (toliau – nutarimo projektas).

Nors Kultūros ministerijos rašte nurodyta, kad nutarimo projektu nėra numatomas naujas teisinis reguliavimas ir yra atliekami tik redakcinio pobūdžio pakeitimai, dalis jų iš esmės pakeistų susiformavusių geranoriško bendradarbiavimo su mokėtojais praktiką. Su kompensacinio atlyginimo mokėtojais – daugiau kaip 200 kompiuterinę techniką, mobiliuosius telefonus ir tuščias laikmenas Lietuvoje parduodančių įmonių – siekiame išlaikyti dialogu ir partneryste grindžiamus santykius. Siekiant, kad kompensacinio atlyginimo sistema veiktų sklandžiai ir efektyviai, būtina užtikrinti, kad ji būtų kiek įmanoma patogesnė mokėtojams. Atsižvelgiant į tai, žemiau išdėstome savo pastabas ir siūlymus šiam LR Vyriausybės nutarimo keitimo projektui tobulinti.

1. Nutarimo projekte turi išlikti nuostatos dėl patogesnių kompensacinio atlyginimo mokėjimo/susigrąžinimo sąlygų susitarimo

Šiuo metu galiojančio LRV nutarimo 11 punktą numato, jog *Kompensacinio atlyginimo mokėtojas ir atsakinga asociacija derybų būdu gali susitarti dėl kitokių, nei numatyta Aprašo 8–9 punktuose, dokumentų pateikimo terminų bei būdų ir kompensacinio atlyginimo mokėjimo terminų. Toks susitarimas įforminamas pasirašant kompensacinio atlyginimo mokėjimo sutartį.* Informuojame, jog AGATA nuo 2012 m. yra sudariusi sutartis su daugiau nei 120 kompensacinio atlyginimo mokėtojų, tarp kurių yra ir absoliuti dauguma didžiausias sumas sumokančių įmonių.

Šių sutarčių pasirašymo būtinumą lemia tai, kad kompensacinį atlyginimą moka įvairaus dydžio įmonės, tiek didžiausios tarptautinės bendrovės, parduodančios šimtus tūkstančių prekių Lietuvoje, tiek regionuose įsikūrusios individualios įmonės, kurios per metus parduoda iki 20 mobiliųjų telefonų. Todėl atsižvelgiant į įmonės dydį, jos pajėgumus pildyti ataskaitas apie atliktus pardavimus (dalis įmonių tai daro automatiškai ištraukiant duomenis iš buhalterinės apskaitos programų, o dalis tai atlieka rankiniu būdu) bei mokėtino atlyginimo sumą, AGATA stengiasi surasti kuo patogesnę bendradarbiavimo modelį kiekvienam mokėtojui.

Pabrėžiame, jog šiose sutartyse nėra susitariama dėl sąlygų, kurios koreguotų kompensacinio atlyginimo mokėtojo pareigą teikti duomenis ir tiesiogiai ar netiesiogiai įtakotų mokėtinos sumos dydį. Pasirašius bendradarbiavimo sutartį kompensacinio atlyginimo mokėtojams suteikiame ilgesnį (iki 14 dienų) terminą duomenų pateikimui ir mokėjimo pranešimų apmokėjimui, be to susitariame dėl detalesnės informacijos apie parduotas prekes pateikimo (pvz. dėl unikalios serijinio prekės numerio nurodymo), kuri yra labai svarbi AGATA-i sekant prekių pardavimus ir aiškinantis galimus piknaudžiavimo atvejus. Taip pat į bendradarbiavimo sutartį įtraukiame nuostatas dėl delpinigių, kurios padeda užtikrinti laiku atliekamą duomenų pateikimą ir mokėjimo pranešimo apmokėjimą.

Kompensacinio atlyginimo mokėjimo sutartys yra svarbios tiek AGATA-i, tiek ir kompensacinio atlyginimo mokėtojams. Jų pagrindu kartu dirbame jau penkerius metus ir dėl to esame sukūrę tvirtus bendradarbiavimo ir partnerystę grįstus santykius. Neabejojame, jog šioms mūsų pastaboms pritartų ir visi Lietuvos kompensacinio atlyginimo mokėtojai. Todėl remiantis aukščiau išdėstytais argumentais primygtinai siūlome palikti šiuo metu galiojančio LRV nutarimo 11 punktą (sutarčių sudarymas dėl kompensacinio atlyginimo mokėjimo), 29 punktą (sutarčių sudarymas dėl kompensacinio atlyginimo susigrąžinimo) bei visas LRV nutarimo V skyriaus *Tarpininkavimo procedūra ir teisių gynimas* nuostatas, kurios reglamentuoja situaciją, kai tarp šalių kyla ginčas dėl bendradarbiavimo sutarties pasirašymo. Šios nuostatos išlaikytų itin svarbią teisę šalims susitarti dėl patogiausių ir naštą verslui sumažinančių bendradarbiavimo sąlygų.

2. Nutarimo projekte turi išlikti pavyzdinių profesinių reikmių sąrašas

LRV nutarimo projektu taip pat siūloma naikinti šiuo metu galiojančio LRV nutarimo Priedą Nr. 1 – *Pavyzdinį profesionalių reikmių sąrašą* (toliau – sąrašas), kuriame yra nurodyta, kurių įmonių, įstaigų, organizacijų ar laisvųjų profesijų atstovų reikmės yra laikomis profesionaliomis. Šis sąrašas AGATA-i ir kompensacinio atlyginimą susigrąžinti norintiems asmenims palengvina kompensacinio atlyginimo susigrąžinimo procesą, nes aiškiai nurodo veiklos sritis, kurių atstovai turėtų teikti prašymus kompensaciniam atlyginimui grąžinti (pvz.: švietimo įstaigos, bibliotekos, teatrai, sveikatos apsaugos institucijos ir pan.).

Kartu pažymėtina, jog sąrašo 12 p. nurodo, jog profesinėmis reikmėmis laikomos ir *Kitos profesionalios reikmės, susijusios su tuščių laikmenų ir (ar) įrenginių naudojimu akivaizdžiai kitiems tikslams negu kūrinių atgaminimas asmeninėms fizinių asmenų reikmėms, nesiekiant tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų*. Taigi sąrašas nesusiaurina ir nevaržo asmenų teisės susigrąžinti kompensacinį atlyginimą, net jei konkreti veikla *expressis verbis* nėra nurodyta sąrašė. Šis dokumentas yra svarbus ir naudingas kaip informacinis-iliustracinis pavyzdys visiems rinkos dalyviams, todėl nepritariame siūlymui naikinti šiuo metu galiojančiame LRV nutarime esantį Priedą Nr. 1 *Pavyzdinis profesionalių reikmių sąrašas*.

Dėl galimų ATGTĮ pakeitimų

AGATA žiniomis yra rengiami pasiūlymai dėl ATGTĮ 20 ir/ar kitų straipsnių pakeitimų, nukreiptų išplėsti teisių turėtojų, kuriems mokamas kompensacinis atlyginimas, sąrašą. Primename, jog pagal šiuo

metu galiojantį reglamentavimą kompensacinis atlyginimas yra skirstomas šioms teisių turėtojų grupėms lygiomis dalimis:

1) už tuščias garso laikmenas ir įrenginius surinktos kompensacinio atlyginimo dalies 1/3 skiriama autoriams, 1/3 – atlikėjams ir 1/3 – fonogramų gamintojams (įskaitant transliuojančiąsias organizacijas, už jų pagamintas fonogramas);

2) už tuščias audiovizualinių kūrinių laikmenas ir įrenginius surinktos kompensacinio atlyginimo dalies 1/3 skiriama autoriams, 1/3 – atlikėjams ir 1/3 – audiovizualinių kūrinių gamintojams (įskaitant transliuojančiąsias organizacijas, už jų pagamintus audiovizualinius kūrinius).

Pagal AGATA žiniomis inicijuojamas pataisas dalis kompensacinio atlyginimo turėtų atitekti ir vizualiųjų menų kūrinių, literatūros ir kt. sričių autoriams. Nors konkretūs projektai dar nėra užregistruoti, tačiau norime pabrėžti, jog tokio pobūdžio pakeitimams pritartume tik tokiu atveju, jei vizualiųjų menų ir literatūros autoriams tenkanti kompensacinio atlyginimo dalis būtų dalijama tik iš autoriams priklausančios 1/3 kompensacinio atlyginimo dalies nuo garso ir audiovizualinių laikmenų. Prieštarautume siūlymams, jei dėl papildomų sričių autorių įtraukimo į kompensacinio atlyginimo sistemą sumažėtų kitų teisių turėtojų – atlikėjų, aktorių ir fonogramų gamintojų gaunamo atlyginimo proporcija.

Tikimės, jog į mūsų pateiktas pastabas dėl LRV nutarimo projekto ir galimų ATGTĮ pakeitimų bus atsižvelgta, kartu pažymime, jog esame pasiruošę prisidėti prie šių teisės aktų tobulinimo.

Pagarbiai

AGATA l.e.p. direktorius

Mindaugas Budvytis

Linas Ežerinis, el. p. linas@agata.lt, tel. +370 679 43746